

MINISTER
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Jolanta Fedak

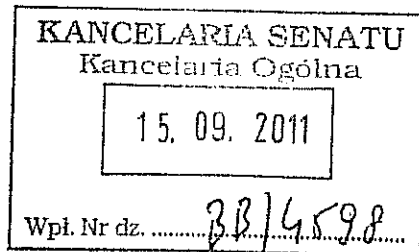
DSR-IV-0702-4-1-TW/11

P. J. Kwiecień
Biuro Prac Senackich
16. 09. 11
8467

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 15. 09. 11.
nr. 4598 podpis. *Borusewicz*

Warszawa, dnia 1 sierpnia 2011 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

Odpowiadając na wystąpienie Pana Marszałka z dnia 13 lipca 2011 r., dotyczące oświadczenia senatora Czesława Ryszki złożonego podczas 80. posiedzenia Senatu RP, w sprawie przyznawania świadczeń pielęgnacyjnych, uprzejmie informuję:

Zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. Nr 139, poz. 992, z późn. zm.), osoby zobowiązane do alimentacji na rzecz osoby niepełnosprawnej tj. jej krewni w linii prostej oraz rodzeństwo, mogą ubiegać się o świadczenie pielęgnacyjne, jeżeli niepodejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się odpowiednim orzeczeniem potwierdzającym niepełnosprawność.

Istotne jest jednak, że zgodnie z art. 17 ust. 5 pkt 2 litera a) ww. ustawy, świadczenie pielęgnacyjne nie przysługuje w sytuacji, gdy osoba wymagająca opieki pozostaje w związku małżeńskim. Powyższy przepis jest jednoznaczny, a obowiązujące przepisy ustawy o świadczeniach rodzinnych nie zawierają żadnych wyjątków pozwalających na wyłączenie stosowania powyższego zapisu np. w sytuacji, gdy osoba wymagająca opieki pozostaje w związku małżeńskim i jej małżonek również jest osobą niepełnosprawną, a o świadczenie pielęgnacyjne ubiega się ich dziecko.

Powyższy zapis pozostaje niezmienny od wejścia w życie ustawy o świadczeniach rodzinnych, tj. od 1 maja 2004 r. i nie został zakwestionowany przez Trybunał Konstytucyjny w orzeczeniach z dnia 18 lipca 2008 r. (sygn. akt P 27/07) oraz z dnia 22 lipca 2008 r.

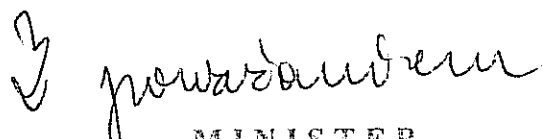
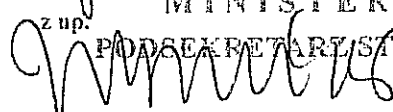
(sygn. akt P 41/07), w których Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że o świadczenie pielęgnacyjne, poza rodzicem lub opiekunem faktycznym niepełnosprawnego dziecka legitymującego się odpowiednim orzeczeniem, mają prawo ubiegać się także inni członkowie rodziny, na których zgodnie z przepisami Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego ciąży obowiązek alimentacyjny, także w przypadku gdy pełnią funkcję spokrewnionej rodziny zastępczej.

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej nie ma wpływu na orzeczenia samorządowych kolegiów odwoławczych i wojewódzkich sądów administracyjnych, które pomimo jednoznacznego zapisu art. 17 ust. 5 pkt 2 litera a) ustawy o świadczeniach rodzinnych, uchylają decyzje organów samorządowych wydane na jego podstawie i nakazują inne stosowanie powyższego przepisu niż wynika to z jego jednoznacznego brzmienia.

Całkowite uchycenie powyższego przepisu skutkowałoby tym, że prawo do ubiegania się o świadczenie pielęgnacyjne zyskaliby nie tylko zstępni opiekujący się jednym albo też dwojgiem niepełnosprawnych małżonków, lecz również niepracujący mąż czy żona, którzy deklarują niepodjęcie zatrudnienia bądź innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad swoim małżonkiem, legitymującym się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Koszt przyznania świadczenia pielęgnacyjnego na osoby pozostające w związku małżeńskim, wraz z wydatkami na składki emerytalne, rentowe oraz zdrowotne opłacane za osoby sprawujące opiekę nad osobami niepełnosprawnymi, według szacunków Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej wyniósłby ok. 516 mln zł (dotyczy ok. 66 tys. osób), co czyni takie rozwiązanie bardzo trudne do realizacji z uwagi na trudną sytuację budżetową.

W związku z powyższym, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej nie prowadzi prac nad całkowitym uchyceniem ww. przepisu. Należy jednak wskazać, że w trakcie trwających obecnie w Sejmie prac nad ustawą o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (druk sejmowy nr 3897), z inicjatywy poselskiej, wprowadzono zmianę w art. 17 ust. 5 pkt 2 lit. a), polegającą na dodaniu zastrzeżenia, że przepis ten nie będzie miał zastosowania w przypadku, gdy współmałżonek osoby niepełnosprawnej wymagającej opieki legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności (a więc jest również osobą niepełnosprawną wymagającą opieki).

MINISTER
z up. PODSEKRETARZ STANU

Marek Bucior